

Državni izpitni center

M 0 8 1 1 3 1 1 3

TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

MEGOLDÁS ÉS PONTOZÁS

2008. május 6., kedd
2008. május 26., hétfő

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

A) Az érkező iskolai irodalmi esszé értékelésének szempontjai

A dolgozat címe: **Kötések és szakítások**

A jelölt a dolgozatban a szempontoknak megfelelően megpróbálja elvégezni az alábbiakat.

1. szempont: 7 pont **(ismeret és megértés).**

Ismerteti a két regény témáját: 4 pont. Egy-egy téma ismertetése 2-2 pont.

0 pont: Nem, ill. rosszul ismerteti a regény témáját.

1 pont: Hiányosan, ill. csak részben jól ismerteti a regény témáját.

2 pont: Lényegre törően és pontosan ismerteti a regény témáját.

Pl. A szakítás: Maurice Bendrix, az író és Sarah Miles, a férjes asszony változó kapcsolatában tárul fel a hűség és hűtlenség, gyűlölet és szerelem, féltékenység és barátság, hit és hitetlenség drámája.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.

Pl. A szemléltők: az írónő Anna történetében ábrázolja a Kelet-Európa hazai valóságához láncoló, szerelméről lemondani kész küzdő életet, s ezzel állítja szembe a nyugatról érkező Rolandnak, az örökké idegenként élő diplomatának figuráját és környezetét. E világban jeleníti meg a szemléltődés életfelfogását, annak individualista és konzervatív jellegét.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.

Ismerteti a két regény elbeszélésmódjának legfőbb közös jellemzőjét: 3 pont.

0 pont: Nem, ill. rosszul ismerteti a regények elbeszélésmódját.

1 pont: Hiányosan, ill. részben jól ismerteti a regények elbeszélésmódját.

2 pont: Jól, de kevésbé lényegre törően ismerteti a regények elbeszélésmódját.

3 pont: Jól, lényegre törően ismerteti a regények elbeszélésmódját.

Pl.: Legfőbb közös jellemző: az elbeszélő nagyjából az egyes szám első személyű én. Az írók ezáltal tudják élményszerűen megjeleníteni a belső történéseket, így lesz vallomásszerűen hiteles mindkét regény előadásmódja.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.

2. szempont: 10 pont **(alkalmazás és elemzés).**

Bemutatja a női főszereplőket: 6 pont. Egy-egy szereplő bemutatása 3-3 pont.

0 pont: Nem, ill. rosszul mutatja be a szereplőt.

1 pont: Hiányosan, ill. részben jól mutatja be a szereplőt.

2 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan mutatja be a szereplőt.

3 pont: Teljességre törekedve, árnyaltan mutatja be a szereplőt.

Pl.: Sarah Henry Milesnek, a helyettes államtitkárnak bájos, szép felesége. Hányatott sorsú családban nevelkedik, felnőttként autonóm személyiség. Férje nagy szabadsággal ajándékozta meg, inkább a hála és tisztelet érzései fűzik hozzá. Szabad szellemű nő, aki könnyedén udvaroltat, ám Bendrixhez halálig tartó hűség és szenvedély köti. Önmagához érzelmeiben őszinte és tiszta, kapcsolataiban vívódó lelkiismeretesség jellemzi. Bukott nő és szent egyszerre, akit az erős lelkek heroizmusa hajt. Istenhitében is végletekig következetes és kitartó, ez hoz tragikus fordulatot életében: szíve-lelke háromfelé szakad (férj – szerető – Isten).

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.

Pl.: Anna egy képzelt közép-európai szocialista ország, valójában Magyarország egykori kultúrdiplomatajának lánya; gyermekként, még nyugaton tapasztalta meg az előkelőség és idegenség felszínességét, majd hazájába térve ismeri meg nemzete múltjának és jelenének mélységeit. Az ötvös szakmát tanult boltvezetőnő most elvált asszonyként éli független életét, keserű iróniával ugyan, de azonosul hazája mindennapjainak kisszerű valóságával (pl. vidéki háza, Cella néni stb.), együtt él annak kisvilágaival (pl. odaadó lelkesedése volt férjével a meccsen). Önérzetes és öntudatos modern nő, lázadó, öntörvényű művészlélek, művelt humanista, aki mindig a veszteséssel érez együtt, cselekedeteit nemcsak mély ember- és világismerete, hanem a jó szándékú ember tudatossága is irányítja.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.

Összehasonlíttja a szereplők társadalmi karakterét: 4 pont. Egy-egy szereplő bemutatása 2-2 pont.
 0 pont: Nem, ill. rosszul hasonlítja össze a szereplőket.
 1 pont: Hiányosan, ill. csak részben jól hasonlítja össze a szereplőket.
 2 pont: Lényegre törően és árnyaltan hasonlítja össze a szereplőket.

Pl.: Sarah magas beosztású férje mellett élte a londoni úrinők gazdag és reprezentatív életét, szemben az ékszerboltban és kiállításokon sokat dolgozó kelet-európai Annával. Míg Sarah teljes énjét – túl a háborús szenvedések közös emberi megtapasztalásain – magánemberi életcéljának, szerelmi boldogsága elérésének szentelheti, addig Anna sorsa elválaszthatatlanul összefonódik nemzete múltjának és jelenének világával, annak lelki és egzisztenciális terheivel.
Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.

3. szempont: 12 pont **(alkalmazás és elemzés).**

Megvizsgálja a főszereplők párkapcsolatait: 6 pont. Egy-egy kapcsolat jellemzője 3-3 pont.
 0 pont: Nem, ill. rosszul ismerteti a szereplő párkapcsolatait.
 1 pont: Hiányosan, ill. csak részben jól ismerteti a szereplő párkapcsolatait.
 2 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan vizsgálja meg a szereplő párkapcsolatait.
 3 pont: Árnyaltan, teljességre törekedve vizsgálja meg a szereplő párkapcsolatait.

Pl.: Sarah össze nem illő felek párkapcsolatában élt, szerelmük egy év múltával kihűlt. A hivatali karrierjét építő, szorongó férj mellett Sarah üresnek érezte életét, mígnem Bendrixben, az íróban megtalálta az odaadó és hűséges szerelme. Aggályos lelkiismeretével azonban – bár kétszer is megpróbálja – sem férjét nem tudja elhagyni, sem szerelméről nem tud lemondani: szeretője életéért Istennek tett fogadalomtételle (ha Isten megmenti kedvesét, lemond róla) egyszerre kényszeríti őt vissza férjéhez, egyszerre Istenhez.
Vagy más megfelelő.

Pl.: A férfias karakterű Anna és tehetségtelen hegedűművész férje szintén össze nem illő felek párkapcsolataként élték meg házasságukat, és közös megegyezéssel hamarosan elváltak. Anna tehát nem szenvedett a párhuzamos viszonyok terheitől, szerelmi kapcsolatait élete adott és változó részének tekintette, alárendelte teljesebb világához kapcsolódó vonzalmainak (ld. a küzdő, cselekvő ember életfelfogása, a haza, a szűkebb és tágabb közösségek kötőerői).
Vagy más megfelelő.

Elemzi a szereplők végső szakításhoz vezető belső konfliktusait: 6 pont. Egy-egy elemzés 3-3 pont.
 0 pont: Nem, ill. rosszul ismerteti a szereplő belső konfliktusát.
 1 pont: Hiányosan, ill. csak részben jól ismerteti a szereplő belső konfliktusát.
 2 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan elemzi a szereplő belső konfliktusát.
 3 pont: Árnyaltan, teljességre törekedve elemzi a szereplő belső konfliktusát.

Pl: Sarah-nak emberi erővel fel nem oldható konfliktust kell végül elszenvednie: kedveséhez kötő második fogadalma ("Boldoggá fogom tenni.") teljesítésében férje marasztaló könyörgése akadályozza meg. Az önfeláldozásra hajlamos Sarah ekkor felismeri: hármuk közül Henry a legkiszolgáltatottabb. Tüdőbetegségét a figyelmeztetés égi jelének értelmezve végül teljesen lemond szerelméről. Utolsó levele azonban arról tanúskodik, hogy sem kedveséről, sem istenhitéről nem tud lemondani, s e két kötődés ellentmondása hajszolja nagybeteg testét, megfáradt lelkét a halálba.
Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.

Pl.: Annát a személyes szabadságvágy és földi eszméi vezérik, s mindebben szerelmi kapcsolatai sem korlátozzák (volt férje, majd Roland sem). Rolandhoz írt hosszú, szakító levele azt tükrözi, hogy őbenne meg sem jelent az ideához (a hazához és a távoli kedveshez) kötődés belső konfliktusa. Már az utolsó találkozáskor eldöntötte: marad a szegényebb egzisztenciájú, de valóságosabb, őszintébb és igazabb itthoni világban. Anna tehát nőként is személyes kapcsolatai fölé emeli a szabadsággal megélt önazonosság és a nemzetébe gyökerezettség tudatát – ő így törekszik szabadsága és emberi méltósága megőrzésére.
Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.

4. szempont: 6 pont (szintézis és értékelés).

Kifejti véleményét a szereplők döntéséről. Egy-egy vélemény 3-3 pont.

0 pont: Nem fejt ki véleményét a szereplő döntéséről.

1 pont: Felszínesen fogalmazza meg véleményét a szereplő döntéséről.

2 pont: Jól, de kevésbé meggyőzően fejt ki véleményét a szereplő döntéséről.

3 pont: Árnyaltan és meggyőzően fejt ki véleményét a szereplő döntéséről.

A jelölt véleményét akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár netán nem ért vele egyet.

B) Az elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé értékelésének szempontjai**A dolgozat címe: »Tudnál-e engem új világra hozni...« (József Attila)**

A jelölt a dolgozatában a szempontoknak megfelelően megpróbálja elvégezni az alábbiakat.

1. szempont: 5 pont (ismeret és megértés).

Összegzi az előzményeket: 2 pont.

0 pont: Nem, illetve rosszul ismerteti az előzményeket.

1 pont: Részben jól, ill. kevésbé lényegre törően összegzi az előzményeket.

2 pont: Jól, teljességre törekedve összegzi az előzményeket.

PI.: Roland egy nyugati ország diplomáciai testületének tagjaként érkezett egy kelet-európai szocialista országba, ahol szeretett felesége ott-tartózkodásuk első napjaiban autóbalesetben meghalt. A férfi nem tudja feldolgozni felesége halálát, testvére, Johanna pedig nem tudja megérteni, és nem is akarja elfogadni testvére szolgálati helyének világát. Anna, Roland szerelme viszont ráérez a férfi mély fájdalmára, és segíti őt annak feldolgozásában.

Vagy ugyanez másképpen .

Ismerteti a részletben alkalmazott elbeszélismódot: 3 pont.

0 pont: Nem, ill. rosszul ismerteti az elbeszélismódot.

1 pont: Hiányosan, ill. részben jól ismerteti az elbeszélismódot.

2 pont: Jól, de kevésbé lényegre törően ismerteti az elbeszélismódot.

3 pont: Jól, teljességre törekedve ismerteti az elbeszélismódot.

PI.: A szemelvény két fő szövegeleme a párbeszéd (Johanna–Roland, Roland–Anna) és az elbeszélés. Az író az idősíkok (jelen és múlt) váltakozásával a jelen idejűség érzetét kelti: a testvér múltban elhangzott szavait jelen idejűvé teszi, az elbeszélő pedig függő beszédben mondja el a történeteket.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.

2. szempont: 9 pont (alkalmazás és elemzés).

Bemutatja a regény ismeretében a három szereplőt: 9 pont. Egy-egy szereplő bemutatása 3-3 pont.

0 pont: Nem, ill. rosszul mutatja be a szereplőt.

1 pont: Hiányosan, ill. részben jól mutatja be a szereplőt.

2 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan mutatja be a szereplőt.

3 pont: Teljességre törekedve, árnyaltan mutatja be a szereplőt.

PI.: Roland egy nyugati ország diplomáciai testületének tagja. Jóléti, demokratikus államban nevelkedett, hazája szokásai formálták magatartását, felerősítették benne a távolságtartás, a semlegesség és a passzivitás alapállását. Anyjának korai, rejtélyes halála következtében állandó félelemben élt, apjával nem volt bensőséges kapcsolata, valójában féltestvére, Johanna nevelte. Gyermekkorától mély érzelmek fűzték Franciskához, akit feleségül is vett. Felesége váratlan halála, valamint az idegen ország polgárainak furcsa szokásai, értékrendje, mássága és Annához való ragaszkodása, szerelme kikököntökös, kényelmes szemlélődő magatartásából: élni kezd, de ezért nagy árat fizet.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.

PI.: Johanna Roland féltestvére, neki valójában a pótanya-szerep jutott. Hazája szokásai és neveltetése következtében távolság- és mértéktartó emberré formálódik, se apjával, se férjével nem

tud bensőséges kapcsolatot teremteni. Egyedül öccse iránt érez mély, őszinte szeretetet, gyakran féltést is, egyedül vele tud »cinkoskodni« (pl. a saját nyelv használata). Rolandot ugyan követi az idegen országba, de itt is kívülállóként él. A történetek ellenére sem tudja igazán átélni öccse szenvedését, értetlenül szembesül az általa választott úttal, ezért nem tudja őt segíteni felesége elvesztésének feldolgozásában. Az események következtében sem változik meg: előítéletektől sem mentes statikus hős, a szemlélődő és a konzervatív magatartás megtestesítője.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.

Pl.: Anna egy képzelt közép-európai szocialista ország, valójában Magyarország egykori kultúrdiplomatajának lánya; gyermekként, még nyugaton tapasztalta meg az előkelőség és idegenség felszínességét, majd hazájába térve ismeri meg nemzete múltjának és jelenének mélységeit. Az ötvös szakmát tanult boltvezetőnő most elvált asszonyként éli független életét, keserű iróniával ugyan, de azonosul hazája mindennapjainak kisszerű valóságával (pl. vidéki háza, Cella néni stb.), együtt él annak kisvilágaival (pl. odaadó lelkesedése volt férjével a meccsen). Önérzetes és öntudatos modern nő, lázadó, öntörvényű művészlélek, művelt humanista, aki mindig a vesztesekkel érez együtt, cselekedeteit nemcsak mély ember- és világismerete, hanem a jó szándékú ember tudatossága irányítja.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.

3. szempont: 15 pont (alkalmazás és elemzés).

Megvizsgálja a megjelenített álláspontokat: 9 pont. Egy-egy álláspont vizsgálata 3-3 pont.

0 pont: Nem, ill. rosszul ismerteti az álláspontot.

1 pont: Felszínesen, ill. csak részben jól ismerteti az álláspontot.

2 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan vizsgálja meg az álláspontot.

3 pont: Árnyaltan, teljességre törekedve vizsgálja meg az álláspontot.

Pl.: Johanna szerint Roland magatartása helytelen, elfogadhatatlan. Öccse érzelmi kisiklására anyai szigorral, aggodalommal és sajnálkozással tekint: *Szegény fiam*. Az arisztokratikus szemléletű Johannát az idegen nő lényé irritálja, ezért elképzeltetlenné tartja, hogy öccse feleségül vegye őt. Rolandtól elvárja, hogy szakítson vele, hiszen szerinte Annát nem szerelemmel szereti, *csak éppen történt* köztük valami. Átmeneti állapotnak tartja öccse ragaszkodását: *...hálj vele olykor. Ígérj neki pénzt, adj is neki, adj neki mindent, amit kér.*, ezért lekezelően, megvetéssel beszél róla: *Egy fél év múlva szégyellni fogod, hogy ki tudtad mondani azt a szót: házasság.*, úgy véli, praktikusán kell viszonyulni e kapcsolathoz.

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.

Pl.: Roland úgy véli, nővére rosszul ítéli meg Anna iránti érzelmeit. A szóváltás során szembesül azzal, hogy talán ez a nő elindított benne valamit: *Lehet, hogy én egész életemben féltem valamitől, Johanna? Lehet, hogy ő az első, aki mellett megszabadultam a félelemtől?* Ragaszkodik szerelméhez, feleségül akarja venni, ezért Johanna törekvése hiábavaló: *Hagyja már békén, úgylis elveszi.*

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.

Pl.: Anna szeretné lezárni Rolanddal való kapcsolatát, ezért kerüli őt: *...egyáltalán nem örült neki. Azt mondta rosszkedvűen, azt remélte, a viselkedéséből magától is megérti, hogy vége.* Ennek ellenére beleegyezik, hogy a szinte önkívületi állapotban levő férfi felmenjen a lakására. Anyaként, szerető gondoskodással és megértéssel viszonyul hozzá, érzi, a férfinak szüksége van rá: *...Anna megcsókolta. Gyereket csókolunk meg így..., ilyen szelíden, ahogy őt, ...épp csak barackot nem nyomott a fejére, ...az asszony rádobott egy plédet, ...hagyta, hogy összehúzódjék, és elaludjék végre.*

Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.

Kifejti, mi motiválja az álláspontokat: 6 pont. Egy-egy motiváció kifejtése 2-2 pont.

0 pont: Nem, ill. rosszul ismerteti a motivációt.

1 pont: Kevésbé árnyaltan fejti ki a motivációt.

2 pont: Jól, teljességre törekedve fejti ki a motivációt.

Pl.: Johanna családja és hazája társadalmi elvárásainak megfelelően ítéli meg öccse magatartását: méltatlannak, rájuk tekintve megalázónak tartja Roland érzelmeit. Szerinte eleget kell tennie a társadalmi elvárásoknak, kötelezettségeinek, és mindenáron változtatnia kell magatartásán: *Van elektrosokk meg altatókúra, meg hipnózis, mindenféle van. A családi hagyományoknak megfelelően kell eljárnia: Ha valaki a mi családjunkban nem tud kikászálódni egy hálóból, nem tekeredik bele még*

jobban, nem kapkod méltatlanul, hanem széttépi, akármilyen legyen is az ára, elintézi az ügyét méltósággal.

Pl.: Roland álmatlansága következtében fáradt és megtört, Johanna ismétlődő véleménynyilvánítását csak nehezen viseli, Anna társaságában azonban felszabadul, megnyugszik: *...alig tíz perccel azután, hogy ott ült mellette, érezte, oldódik belőle a görcs, a merevség, a porokkal is szelídíthetetlen, rettenetes figyelem.* Egészségesnek, ép embernek érzi magát mellette, és mindez elég ahhoz, hogy elvegye: *Elvonná az ördögök öreganyját is, ha azt garantálná, hogy úgy alszik mellette, mint az egészségesek.* Anna mellett nem kell szerepet játszania, nem kell érvelnie szerelme mellett, *véletlenül szereti őt.*

Pl.: Anna a maga módján szereti Rolandot, de már tudatosodott benne a gondolat: ekképpen nem közeledhet egymáshoz két ember, a rokonszenv és a szexuális vágy kevés ahhoz, hogy igazi kapcsolat alakulhasson ki köztük. Belátja, kettejük világa merőben más, ezért nem is tartozhatnak össze, segítségét azonban nem vonja meg a férfitől.
Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva.

4. szempont: 6 pont **(szintézis és értékelés).**

A dolgozattímet a főszereplők magatartására vonatkoztatja: 4 pont. Egy-egy vonatkoztatás 2-2 pont.

0 pont: A cím üzenetét nem vonatkoztatja a főszereplő magatartására.

1 pont: Jól, de kevésbé árnyaltan vonatkoztatja a cím üzenetét a főszereplő magatartására.

2 pont: Jól, teljességre törekedve vonatkoztatja a cím üzenetét a főszereplő magatartására.

A jelölt véleményét akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár netán nem ért vele egyet.

Kifejti véleményét a hősnő döntéséről: 2 pont.

0 pont: Nem fejt ki véleményét.

1 pont: Felszínesen fogalmazza meg véleményét.

2 pont: Jól, meggyőzően fejt ki véleményét a döntésről.

A jelölt véleményét akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár netán nem ért vele egyet.

Megjegyzés:

- *A tárgyi hibákért 0,5–1 pontot vonunk le.*
- *A szerkezetre, a nyelvhelyességre és a helyesíráásra az érettségi követelményrendszer kritériumai alapján legfeljebb 15 pont adható.*
- *A feladatlapon szempontjai a dolgozat szerkezetének egy lehetséges változatát jelentik, a jelöltnek nem feltétlenül szükséges a sorrendet követnie.*

FELADAT	MEGOLDÁS	PONTSZÁM								
1.	<p>a) interjú</p> <p>b) H, I, H, H <i>Minden helyes megoldás 1 pont.</i></p> <p>c) Pl.: Őze Áron, a művész vagy Sors és végzet vagy Aki nem adta el a lelkét az ördögnek vagy más megfelelő cím. <i>A találó, megfelelő címért 2 pont jár, a kevésbé jó címért 1 pont adható.</i></p>	7								
2.	<p>a) Ismerteti az interjúalanyt, utal a színész pályaválasztásának szokatlanságára vagy más megfelelő. <i>Legalább két helyes megállapításért 2 pont, 1 helyesért 1 pont adható.</i></p> <p>b) Az igazi művész nem kerülheti ki sorsát, az végzetszerű. <i>A tömör, lényegre törő válaszért 2 pont, a kevésbé lényegre törőért 1 pont adható.</i></p>	4								
3.	<p>I, H, I, I, H <i>Minden helyes megoldás 1 pont.</i></p>	5								
4.	<p>3. rész: imádja a fa fűrészporos, édeskés illatát vagy szüksége van arra, hogy fából is alkosson vagy <i>ue. másképpen.</i> 4. rész: a színpad illata emlékezteti a megélt élményekre vagy magába szívja az alvó színház illatát vagy <i>ue. másképpen.</i> <i>A tömör, lényegre törő válaszért 2 pont, a kevésbé lényegre törőért 1 pont adható.</i></p>	4								
5.	<p>nagyképű, zárkózott <i>Minden helyes megoldás 1 pont.</i></p>	2								
6.	<p>a) Állandósult szókapcsolat: nem adta el a lelkét az ördögnek Pl.: A hírnév érdekében nem lesz megalkuvó. <i>Vagy ue. másképpen.</i> Alkalmi szó szerkezet: a médiumok vágóhídja Pl.: Emberi és művészi tartását megpróbálja megóvni, ezért nem szolgáltatja ki magát a médiának. <i>Vagy ue. másképpen.</i> <i>A kiírásért 1-1 pont, az állandósult szókapcsolat, ill. alkalmi szó szerkezet értelmezéséért 1-1 pont jár.</i></p> <p>b) Pl.: Őze Áron nem híve a népszerűség-hajhászásnak, számára a művészi teljesítmény a fontos. <i>Vagy ue. másképpen.</i> <i>A teljes válaszért 2 pont, a részben jó, de elfogadható válaszért 1 pont jár.</i></p>	6								
7.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>mássalhangzótörvény</th> <th>szó</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>képzés helye szerinti részleges hasonulás</td> <td>színpad</td> </tr> <tr> <td>zöngéesség szerinti részleges hasonulás</td> <td>emlékeztet</td> </tr> <tr> <td>összeolvadás</td> <td>adja</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Minden helyes megoldás 1 pont.</i></p>	mássalhangzótörvény	szó	képzés helye szerinti részleges hasonulás	színpad	zöngéesség szerinti részleges hasonulás	emlékeztet	összeolvadás	adja	3
mássalhangzótörvény	szó									
képzés helye szerinti részleges hasonulás	színpad									
zöngéesség szerinti részleges hasonulás	emlékeztet									
összeolvadás	adja									
8.	<p>falak ülve <i>Minden helyes megoldás 1 pont.</i></p>	2								

9. A szövegbeli jelentés: Járművek összetorlódása vagy káosz a közlekedésben.
Vagy ue. másképpen. 4
- Mondat: pl. Dugóval zárták le a palackozott bort. *Vagy más megfelelő. 2 pont jár a szövegbeli jelentés felismeréséért, ill. annak pontos, tömör megfogalmazásáért, a kevésbé pontos megfogalmazásért 1 pont adható. 1 pont jár a szó másik jelentésével alkotott mondatért, és 1 pont a helyesírásáért.*
10. a) nosztalgiázás 4
kreatív
repertoár
Minden helyes megoldás 1 pont.
- b) idegen
11. előttem 3
állandóan
szeret
Minden helyes megoldás 1 pont.
12. tehetség, 1. jelentés 4
félreért, 2. jelentés
Minden helyes megoldás 1 pont.
13. a) üzembe helyeztem vagy ue. másképpen 5
- b) próbára
bolonddá
1-1 pont a megfelelő szóért, 1-1 a megfelelő toldalékolásért.
14. T T K K T J 3
N A G Y – K É P – Ű – S É G M Ó D – J A
Minden 2 jó megoldás 1 pont.
15. foglalkozik 4
foglalkozás
érez
érezni
Minden helyes megoldás 1 pont.
16. 6
szó	szekezete	szófaja	mondatbeli szerepe
színház	összetett szó	főnév	birtokos jelző
nyári vagy üres	képzett szó	melléknév	minőségjelző
alvó	képzett szó	(folyamatos) melléknévi igenév	minőségjelző
- Minden helyes megoldás 1 pont.*
17. B 2
C
Minden helyes megoldás 1 pont.

18. a) Én sosem/sohasem/soha nem voltam büszke a vezetéknevemre. Mindent a színpadra tud vinni.
Minden helyes megoldás 1 pont.
- b) Szóaltassa meg inkább a verseket!
Mondd/mondjad el nekem a szöveget!
1-1 pont a jó átalakításért (szórend, az igekötő szórendje), 1-1 pont a helyesírásért (igealak, felkiáltójel).
19. I, H, H, I
Minden helyes megoldás 1 pont.
20. 1. 2.
Kamasz koromban írtam verseket,/ de beláttam,
3.
hogy már mindent megírtak előttem./
- Az 1. és a 2. tagmondat közötti viszony: mellérendelő, ellentétes.
A 2. és 3. tagmondat közötti viszony: alárendelő, tárgyi.
- 1-1 pont jár a tagmondathatárok jelöléséért, 1-1 pont a viszonyok megállapításáért, 1 pont az ábra elkészítéséért.*
21. a) ezért vagy így
2
- b) mellérendelő, következtető
1 pont jár a kötőszóért, 1 pont a viszony megállapításáért.
22. előadóművészek
legszívesebben
meg kell védenie
3
23. a) akikkel
ha
amit
mert vagy hiszen vagy mivel
6
- b) évekre
ellen
Minden helyes megoldás 1 pont.
24. a) Meghívó
25
- Tartalom: 0–2 pont
A megadott adatok megfelelő felhasználása.
A pontszám a felhasznált adatok és a tartalmi elemek meglétének függvényében adható meg.
- Nyelvhelyesség és helyesírás: 0–3 pont
Pontos, világos fogalmazás; köznyelvi, normatív formák használata.
1–1 pontot vonunk le 2 súlyos, ill. 3 kevésbé súlyos hibáért.
- Stílus: 0–2 pont
A műfaj követelményeinek való megfelelés: tárgyilagosság, tömörség, szóválasztás.
A pontszám a felsoroltak meglétének függvényében adható meg.
- Szerkezet: 0–2 pont
A meghívó szerkezeti elemeiért a következő pontszám adható, ill. vonható le:
két szerkezeti elem meglétéért/hiányáért 1 pont.
- Terjedelem: 0–1 pont
10%-kal rövidebb szöveg esetében a terjedelemért nem adható pont.

b) Hír

Tartalom: 0–4 pont

A teljes hír műfaji követelményeinek megfelelően használja fel az utasítószöveg adatait.

A pontszám a felhasznált adatok és a tartalmi elemek meglétének függvényében adható meg.

Nyelvhelyesség és helyesírás: 0–5 pont

Pontos, világos fogalmazás; köznyelvi, normatív formák használata.

1–1 pontot vonunk le 2 súlyos, ill. 3 kevésbé súlyos hibáért.

Stílus: 0–3 pont

A műfaj követelményeinek való megfelelés: tárgyilagosság, tömörség, témamegjelölő vagy figyelemfelkeltő cím, szókincs.

A pontszám a felsoroltak meglétének függvényében adható meg.

Szerkezet: 0–2 pont

A hír szerkezeti elemeinek figyelembevétele: címadás, aláírás, logikus felépítés

Két szerkezeti elem hiányáért 1 pontot levonunk.

Terjedelem: 0–1 pont

10%-kal rövidebb szöveg esetében a terjedelemért nem adható pont.